

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๑๐๐๖/๒๓๐๗๕

กระทรวงการคลัง
ถนนพระราม ๖
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๒๓ ตุลาคม ๒๕๕๘

เรื่อง มาตรการช่วยเหลือเกษตรกรและรักษาเสถียรภาพราคาข้าว ปีการผลิต ๒๕๕๘/๕๙ เฉพาะโครงการ
ที่เกี่ยวข้องกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. สรุปผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายและบริหารจัดการข้าว ครั้งที่ ๔/๒๕๕๘

๓. บันทึกธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ที่ ฝนร/๑๓๖๙๖ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๘

๔. โครงการลดดอกเบี้ยเงินกู้ให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต ๒๕๕๘/๕๙

๕. โครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมข้าวและสร้างมูลค่าเพิ่มโดยสถาบันเกษตรกร ปีการผลิต ๒๕๕๘/๕๙

๖. โครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต ๒๕๕๘/๕๙

ด้วยกระทรวงการคลังขอเสนอเรื่อง มาตรการช่วยเหลือเกษตรกรและรักษาเสถียรภาพราคาข้าว ปีการผลิต ๒๕๕๘/๕๙ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาตามมติคณะกรรมการนโยบายและบริหารจัดการข้าว (นบข.) ในคราวการประชุม ครั้งที่ ๔/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๘ โดยมีนายกรัฐมนตรี (พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา) เป็นประธาน โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๑) เรื่องที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีหรือให้ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารกระทรวงการคลังได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

คณะกรรมการนโยบายและบริหารจัดการข้าว (นบข.) ในคราวประชุม ครั้งที่ ๔/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๘ มีมติเห็นชอบในหลักการมาตรการรักษาเสถียรภาพราคาข้าว ปีการผลิต ๒๕๕๘/๕๙ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) โดยมีโครงการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ประกอบด้วย (๑) โครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมข้าวและสร้างมูลค่าเพิ่มโดยสถาบันเกษตรกร ซึ่งดำเนินการโดย ธ.ก.ส. และกรมส่งเสริมสหกรณ์ (๒) โครงการลดดอกเบี้ยเงินกู้ให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ซึ่งดำเนินการโดย ธ.ก.ส. และกรมส่งเสริมสหกรณ์ และ (๓) โครงการสินเชื่อเกษตรกรเพื่อชะลอการขายข้าวเปลือก ซึ่งดำเนินการโดย ธ.ก.ส. โดย นบข. ได้มอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำรายละเอียดของแต่ละโครงการโดยประสานกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กษ.) และนำไปหารือกับสำนักงานงบประมาณ ก่อนนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีด้านเศรษฐกิจเพื่อพิจารณา

/ และรายงาน ...

และรายงาน นบข. ต่อไป อย่างไรก็ดี เนื่องจากปัจจุบันไม่มีคณะกรรมการรัฐมนตรีด้านเศรษฐกิจแล้ว จึงเห็นควรนำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

ทั้งนี้ โครงการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ ธ.ก.ส. นั้น ธ.ก.ส. ได้ดำเนินการหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของ กษ. และสำนักงบประมาณ ตามมติ นบข. ที่กล่าวข้างต้นแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓) ทั้งนี้ เนื่องจาก ธ.ก.ส. เป็นหน่วยงานในกำกับดูแลของกระทรวงการคลัง จึงเห็นควรนำเสนอเรื่องดังกล่าวแทน ธ.ก.ส. เพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

๒. สารสำคัญ

๒.๑ โครงการลดดอกเบี้ยเงินกู้ให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต ๒๕๕๘/๕๙ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๔)

๒.๑.๑ วัตถุประสงค์: เพื่อช่วยลดภาระดอกเบี้ยแก่เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ทำให้เกษตรกรมีเงินเหลือเพื่อการดำรงชีพเพิ่มขึ้น เกิดการใช้จ่ายและการหมุนเวียนเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจ

๒.๑.๒ กลุ่มเป้าหมาย: เกษตรกรผู้มีสิทธิเข้าร่วมโครงการเป็นเกษตรกรผู้ปลูกข้าวที่มีหนี้เงินกู้คงเหลือเพื่อการผลิตข้าว โดยจำนวนเกษตรกรในโครงการประมาณ ๑,๑๖๑,๑๑๐ ราย

๒.๑.๓ ระยะเวลาและแนวทางให้ความช่วยเหลือ: เกษตรกรที่มีหนี้เงินกู้กับ ธ.ก.ส. หรือสถาบันเกษตรกร ณ วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๘ จะได้รับการลดดอกเบี้ยเงินกู้ในอัตราร้อยละ ๓ ต่อปี จากต้นเงินกู้ไม่เกิน ๘๐,๐๐๐ บาทแรก เป็นระยะเวลาไม่เกิน ๖ เดือน

๒.๑.๔ วงเงินงบประมาณ: รัฐบาลชดเชยดอกเบี้ยเงินกู้ให้แก่ ธ.ก.ส. แทนเกษตรกรในอัตราร้อยละ ๓ ต่อปี **รวม ๙๗๕.๕๗ ล้านบาท**

๒.๒ โครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมข้าวและสร้างมูลค่าเพิ่มโดยสถาบันเกษตรกร ปีการผลิต ๒๕๕๘/๕๙ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๕)

๒.๒.๑ วัตถุประสงค์: เพื่อช่วยชะลอปริมาณข้าวเปลือกที่เข้าสู่ตลาดในช่วงที่ผลผลิตข้าวออกสู่ตลาดและดำเนินการเก็บข้าวเปลือกไว้แปรรูปเป็นข้าวสารเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

๒.๒.๒ กลุ่มเป้าหมาย: สนับสนุนสินเชื่อแก่สถาบันเกษตรกร ซึ่งประกอบด้วย สหกรณ์กลุ่มเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน เพื่อรวบรวมข้าวเปลือกเพื่อจำหน่าย และ/หรือเพื่อการแปรรูป รวมเป็นวงเงินทั้งสิ้น ๑๒,๕๐๐ ล้านบาท โดย ธ.ก.ส. คิดดอกเบี้ยเงินกู้ตามโครงการเท่ากับ MLR (ปัจจุบันเท่ากับร้อยละ ๕ ต่อปี) โดยคิดจากสถาบันเกษตรกรในอัตรา MLR - ๓ และรัฐบาลเป็นผู้รับภาระดอกเบี้ยแทนสถาบันเกษตรกรในอัตราร้อยละ ๓ ระยะเวลาในการขอรับเงินชดเชยดอกเบี้ยจากรัฐบาลไม่เกิน ๑๒ เดือน

๒.๒.๓ ระยะเวลาโครงการ: ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ - ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙

๒.๒.๔ แหล่งเงินทุนที่ใช้ในการดำเนินโครงการ: วงเงินสินเชื่อ ๑๒,๕๐๐ ล้านบาท โดยใช้เงินทุน ธ.ก.ส.

๒.๒.๕ วงเงินงบประมาณ: **รวม ๓๓๙.๙๕ ล้านบาท** โดยมีรายละเอียด ดังนี้

(๑) ค่าใช้จ่ายสำหรับ ธ.ก.ส.

(๑.๑) เงินชดเชยดอกเบี้ยแทนสถาบันเกษตรกร โดยรัฐบาลรับภาระดอกเบี้ยแทนสถาบันเกษตรกรในอัตราร้อยละ ๓ ระยะเวลาไม่เกิน ๑๒ เดือน เป็นเงินชดเชยดอกเบี้ย ๓๐๘.๗๐ ล้านบาท

(๑.๒) ค่าเบี้ยประกันภัย โดยรัฐบาลอุดหนุนค่าเบี้ยประกันภัย คิดเป็นวงเงิน ๑๖.๒๕ ล้านบาท

(๒) ค่าใช้จ่ายสำหรับกรมส่งเสริมสหกรณ์

ค่าใช้จ่ายในการติดตามตรวจเยี่ยม แนะนำ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ปัญหาอุปสรรคของสถาบันเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ และการเชื่อมโยงตลาดข้าว รวมเป็นวงเงิน ๑๐.๒๔๕๙ ล้านบาท

(๓) กรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ค่าใช้จ่ายในการติดตามตรวจเยี่ยม แนะนำสถาบันเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ
รวมเป็นวงเงิน ๔.๗๕๕๑ ล้านบาท

๒.๓ โครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต ๒๕๕๘/๕๙ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๖)

๒.๓.๑ วัตถุประสงค์: เพื่อชะลอการขายข้าวเปลือกในช่วงผลผลิตออกสู่ตลาดในปริมาณ
มากเกินไปความต้องการของตลาดบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกรเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในครัวเรือนและภาระ
หนี้สินและรักษาระดับราคาข้าวเปลือกให้มีเสถียรภาพ

๒.๓.๒ พื้นที่และเป้าหมาย: ธ.ก.ส. จ่ายสินเชื่อชะลอการขายผลผลิตแก่เกษตรกรและ
สหกรณ์การเกษตร โดยใช้ข้าวเปลือกหอมมะลิและข้าวเปลือกเหนียวเป็นหลักประกัน จำนวนประมาณ ๒ ล้านตัน
ข้าวเปลือก ดำเนินการในเขตพื้นที่ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วงเงินสินเชื่อ ๒๖,๗๔๐ ล้านบาท

๒.๓.๓ วงเงินสินเชื่อ: กำหนดวงเงินสินเชื่อต่อตันข้าวเปลือกที่ความชื้นไม่เกินร้อยละ
๑๕ สิ่งเจือปนไม่เกินร้อยละ ๒ จำแนกตามชนิดและชั้นคุณภาพข้าวเปลือก ดังนี้

ชนิดข้าวเปลือก (๑)	ราคาต้นทุนบวกกำไร ไม่เกินร้อยละ ๑๕ (๒)	วงเงินสินเชื่อ (บาท/ตัน) ประมาณร้อยละ ๙๐ ของสมุด (๒) (๓)
หอมมะลิ		ลดส่วนต่างตามชั้นคุณภาพข้าวตันละ ๒๐๐ บาท
ชนิดสีได้ตันข้าว ๓๖ กรัมขึ้นไป	๑๕,๐๐๙	๑๓,๕๐๐
ชนิดสีได้ตันข้าว ๓๑-๓๕ กรัม	๑๕,๐๐๙	๑๓,๓๐๐
ชนิดสีได้ตันข้าว ๒๖-๓๐ กรัม	๑๕,๐๐๙	๑๓,๑๐๐
ชนิดสีได้ตันข้าว ๒๐-๒๕ กรัม	๑๕,๐๐๙	๑๒,๙๐๐
เปลือกเหนียว		
๑๐% เมล็ดยาว	๑๒,๖๖๑	๑๑,๓๐๐
๑๐% เมล็ดสั้น (คละ)	๑๒,๖๖๑	๑๐,๓๐๐

นอกจากนี้ รัฐจะสนับสนุนเงินยืมขาดเป็นค่าเช่าและค่าเก็บรักษาข้าวเปลือก
ในยังฉางผู้กู้เป็นเงินยืมขาดให้แก่เกษตรกรและสหกรณ์การเกษตรตันละ ๑,๐๐๐ บาท

๒.๓.๔ ระยะเวลาการเข้าร่วมโครงการและการรับชำระคืนเงินกู้:

(๑) ระยะเวลาจ่ายเงินกู้เริ่มตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ถึง วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

(๒) กำหนดระยะเวลาชำระคืนเงินกู้ให้เสร็จสิ้นภายใน ๔ เดือน นับถัดจากเดือนรับเงินกู้

(๓) ระยะเวลาโครงการตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙

๒.๓.๕ วงเงินกู้ต่อราย: กำหนดวงเงินกู้รายละไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท ขึ้นอยู่กับปริมาณ
ข้าวเปลือก ชนิด และคุณภาพข้าวเปลือกที่นำมาเป็นหลักประกัน

๒.๓.๖ หลักประกันการกู้เงิน: ใช้การรับรองรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมกันและข้าวเปลือกของ
เกษตรกรที่อยู่ยังฉางเป็นหลักประกันเงินกู้

๒.๓.๗ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้และการชำระคืนเงินกู้:

(๑) ตั้งแต่วันรับเงินกู้หรือวันที่ ธ.ก.ส. โอนเงินกู้เข้าบัญชีเงินฝากของเกษตรกร
หรือสหกรณ์การเกษตรจนถึงวันครบกำหนดชำระคืน ธ.ก.ส. จะไม่คิดดอกเบี้ยเงินกู้จากผู้กู้เนื่องจากรัฐบาล
ชดเชยดอกเบี้ยแทนผู้กู้

(๒) เมื่อมีกำหนดเวลาระบายข้าว เกษตรกรหรือสหกรณ์สามารถเลือกที่จะเข้า
ร่วมโครงการหรือไม่เข้าร่วมมาตรการระบาย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

กรณีเข้าร่วมมาตรการระบาย

(๒.๑) เกษตรกรหรือสหกรณ์จะต้องส่งมอบข้าวเปลือกให้ครบถ้วน โดยรัฐบาลเป็นผู้ชดเชยอัตราดอกเบี้ยแก่ ธ.ก.ส.

(๒.๒) กรณีเกษตรกรหรือสหกรณ์นำส่งข้าวเปลือกไม่ครบถ้วน ธ.ก.ส. จะนำข้าวเปลือกที่ได้ไประบายแล้วนำมาหักลบหนี้ โดยหนี้ที่เหลือจะคิดดอกเบี้ยสำหรับเกษตรกร อัตรา MRR+๓ (ร้อยละ ๑๐) บวกเบี้ยปรับร้อยละ ๓ ต่อปี และสำหรับสหกรณ์ อัตรา MLR+๒ (ร้อยละ ๗) บวกเบี้ยปรับร้อยละ ๓ ต่อปี

กรณีไม่เข้าร่วมมาตรการระบาย

(๒.๓) เกษตรกรหรือสหกรณ์ต้องนำเงินกู้มาชำระคืนแก่ ธ.ก.ส. ภายในกำหนดระยะเวลาระบาย โดยคิดอัตรา MRR (ร้อยละ ๗) และสำหรับสหกรณ์ อัตรา MLR (ร้อยละ ๕)

(๒.๔) กรณีเกษตรกรหรือสหกรณ์ชำระเงินกู้ไม่เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาระบาย ธ.ก.ส. จะคิดดอกเบี้ยสำหรับเกษตรกร อัตรา MRR+๓ (ร้อยละ ๑๐) บวกเบี้ยปรับร้อยละ ๓ ต่อปี และสำหรับสหกรณ์ อัตรา MLR+๒ (ร้อยละ ๗) บวกเบี้ยปรับร้อยละ ๓ ต่อปี

๒.๓.๘ การระบายข้าวเปลือก: ให้ ธ.ก.ส. เป็นผู้ดำเนินการระบายข้าวเปลือก

๒.๓.๙ วงเงินที่ใช้ในการดำเนินโครงการรวม ๒๙,๘๗๗.๓๔ ล้านบาท ประกอบด้วย

(๑) วงเงินที่ต้องจ่ายให้แก่เกษตรกร รวมจำนวนเงิน ๒๙,๐๔๐ ล้านบาท

(๑.๑) วงเงินสินเชื่อรวมจำนวนเงิน ๒๖,๗๔๐ ล้านบาท

(๑.๒) วงเงินค่าเช่าและค่าเก็บรักษาข้าวเปลือกในยุ้งฉางผู้กู้จำนวนเงิน ๒,๐๐๐

ล้านบาท

(๑.๓) วงเงินค่าใช้จ่ายในการระบายข้าวเปลือกจากยุ้งฉางผู้กู้ถึงจุดส่งมอบ (กรณีราคาตลาดต่ำกว่าวงเงินให้สินเชื่อต่อตัน และรัฐบาลกำหนดมาตรการระบายข้าวเปลือก) ในอัตราไม่เกิน ๓๐๐ บาทต่อตัน คาดการณ์จะมีปริมาณข้าวเปลือกเข้าร่วมโครงการระบายประมาณ ๑ ล้านตันข้าวเปลือกจำนวนเงิน ๓๐๐ ล้านบาท

(๒) วงเงินงบประมาณ รวมจำนวนเงิน ๘๓๗.๓๔ ล้านบาท

(๒.๑) เงินชดเชยต้นทุนเงิน ธ.ก.ส. รวมจำนวนเงิน ๔๘๐.๘๑ ล้านบาท

(๒.๑.๑) ชดเชยดอกเบี้ยแทนผู้กู้ในอัตราร้อยละ FDR+๑ จำนวนเงิน ๔๒๙.๖๔

ล้านบาท

(๒.๑.๒) ชดเชยต้นทุนเงินที่นำไปจ่ายค่าเช่าและค่าเก็บรักษาข้าวเปลือกในยุ้งฉางผู้กู้ในอัตราร้อยละ FDR+๑ จำนวนเงิน ๔๔.๕๐ ล้านบาท

(๒.๑.๓) ชดเชยต้นทุนเงินที่นำไปจ่ายค่าใช้จ่ายในการระบายข้าวเปลือกจากยุ้งฉางผู้กู้ถึงจุดส่งมอบในอัตราร้อยละ FDR+๑ จำนวนเงิน ๖.๖๗ ล้านบาท

(๒.๒) ค่าบริหารสินเชื่อ ธ.ก.ส. ในอัตราร้อยละ ๒.๐๐ ระยะเวลา ๘ เดือน จำนวนเงิน ๓๕๖.๕๓ ล้านบาท

ทั้งนี้ กรณีเกิดภาวะขาดทุนจากการดำเนินโครงการ ธ.ก.ส. จะรับภาระเองทั้งหมด

๓. ข้อเสนอกระทรวงการคลัง

กระทรวงการคลังเห็นควรเสนอมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรและรักษาเสถียรภาพราคาข้าว ปีการผลิต ๒๕๕๘/๕๕๙ เฉพาะโครงการที่เกี่ยวข้องกับ ธ.ก.ส. ที่กล่าวในข้อ ๒ ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และอนุมัติงบประมาณในการดำเนินโครงการเป็นวงเงินรวมไม่เกิน ๒,๑๕๒.๘๖ ล้านบาท (๘๗๕.๕๗ + ๓๓๙.๙๕ + ๘๓๗.๓๔ ล้านบาท) ตามที่กระทรวงการคลังเสนอในข้อ ๒ ทั้งนี้ ให้เบิกจ่ายจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ และปีต่อ ๆ ไป ตามประมาณการค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นในแต่ละปี โดยให้ ธ.ก.ส. ทำความตกลงกับสำนักงานงบประมาณในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอภิศักดิ์ ตันติวรวงศ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

สำนักนโยบายระบบการเงินและสถาบันการเงิน

โทร. ๐ ๒๒๗๓ ๙๐๒๐ ต่อ ๓๒๓๕

โทรสาร ๐ ๒๖๑๘ ๓๓๗๔